

Założenia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Kościół w Radziechowach PLH240007

Specjalny obszar ochrony siedlisk Kościół w Radziechowach PLH240007 został wyznaczony w związku z wypełnianiem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory. Obszar ten został zatwierdzony przez Komisję Europejską, jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (Decyzja Komisji 2008/218/WE z 25 stycznia 2008 r.).

Obejmuje on budynek kościoła parafialnego p.w. św. Marcina w Radziechowach. Wraz z przykościelnym cmentarzem jest on wpisany do rejestru zabytków. Na strychu kościoła stwierdzono obecność letniej kolonii rozrodczej podkowca małego (*Rhinolophus hipposideros*). Najbliższe otoczenie kościoła jak i całej miejscowości stanowi teren o stosunkowo zwartej, niskiej zabudowie z licznymi kępami, szpalerami i alejami drzew, niewielkimi sadami i ogrodami. Dnem doliny, w odległości kilkudziesięciu metrów od budynku kościoła przepływa potok Wieśnik, który został uregulowany na odcinku kilkuset metrów od kościoła w górę biegu. Zbocza wzgórz otaczających miejscowość są zajęte pod uprawy rolne, łąki, pastwiska przedzielone kępami drzew i krzewów. Najbliższy obszar leśny, na stokach góry Wytrzyszczona, jest odległy od kościoła o 1,5 km.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Kościół w Radziechowach PLH240007 został wyznaczony dla ochrony podkowca małego (*Rhinolophus hipposideros*). Liczba przedmiotów ochrony może jednak ulec weryfikacji w toku prac nad planem zadań ochronnych.

Przedmiotowy obszar Natura 2000 nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego. W odniesieniu do tego obszaru nie może mieć zatem zastosowania przepis art. 28 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody tj. możliwość odstąpienia od sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lub jego części.

Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody dla obszarów Natura 2000 obowiązkowo sporządza się plan zadań ochronnych ustanawiany w drodze zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska na okres 10 lat. Zarządzenie w sprawie planu zadań ochronnych winno być wydane w ciągu 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską, jako mającego znaczenie dla Wspólnoty. Plan zadań ochronnych jest narzędziem zarządzania zasobami przyrody, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. Podstawowym celem opracowania planu zadań ochronnych jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej ochrony czyli zapewnienie, że kolonia letnia podkowca małego, dla ochrony której wyznaczono obszar, nie zostanie utracona. Plan ma określić aktualny stan przedmiotów ochrony, zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia ich właściwego stanu przez co należy rozumieć zapewnienie ciągłości istnienia gatunku na danym terenie oraz niezbędne działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, a także terenu i terminu ich wdrażania. W świetle przepisów ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska

ustanawiając plan zadań ochronnych, zobowiązany jest kierować się przede wszystkim koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

W związku z tym, przyjmuje się następujące założenia do sporządzenia planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Kościół w Radziechowach PLH240007:

1. Założenia podstawowe:

- 1) wyznaczenie zadań ochronnych na okres 10 lat (zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody dla obszarów Natura 2000);
- 2) zapewnienie, że kolonia letnia i gatunek dla ochrony, którego wyznaczono obszar, nie zostaną utracone;
- 3) zapewnienie ciągłości istnienia gatunku na danym terenie oraz niezbędne działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, a także terenu i terminu ich wdrażania;
- 4) ustalenie działań ochronnych o charakterze „celowościowym”, tj. skoncentrowanych na osiągnięciu określonych efektów..

2. Założenia szczegółowe:

- 1) ustalenie kierunku ochrony na podstawie weryfikacji aktualnego stanu liczebności gatunku chronionego oraz tendencji zachodzących zmian (utrzymanie, zmniejszanie lub wzrost poziomu liczebności). Dążenie do zapewnienia stanu środowiska, umożliwiającego utrzymanie stałego poziomu liczebności oraz zapobieganie jego spadkowi;
- 2) ustalenie metod przeciwdziałania i ograniczenia następujących zidentyfikowanych zagrożeń dla utrzymania właściwego stanu ochrony kolonii lęgowej podkowca małego:
  - zaburzenie struktury siedliska w związku z prowadzeniem remontów strychu i dachu świątyni,
  - objęcie iluminacją miejsc wylotów i tras przelotów,
  - montaż przekaźników telefonii komórkowej,
  - usuwanie zadrzewień i ciągów roślinności drzewiastej wokół kościoła,
  - zabijanie poszczególnych osobników, w okresie rozrodczym;
  - zmiana stosunków wodnych (przesuszenie bądź zalanie) okolicznych stawów, rowów melioracyjnych oraz cieków naturalnych,
  - zmiana struktury użytkowania terenów rolnych i leśnych.

Uwzględniając przedmiot ochrony oraz dane zawarte w dokumentacji stanu przyrody, znajdującej się w dyspozycji Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, stwierdzono że dla wypracowania prawidłowej strategii ochrony gatunku w procesie formułowania zapisów planu konieczne będzie określenie aktualnego stanu ochrony podkowca małego oraz określenie warunków zachowania lub poprawy tego stanu, w tym:

- ustalenie związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy stanem ochrony podkowca małego i ewentualnie innych gatunków zwierząt (w tym nietoperzy), a zmiennością warunków siedliskowych,
- zidentyfikowanie innych zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych wpływających na stan populacji gatunku,
- określenie strategii ochrony, w tym rodzaju i zakresu koniecznych działań ochrony czynnej,
- określenie zakresu monitoringu gatunku stanowiącego przedmiot ochrony,
- wskazanie sposobów zagospodarowania terenu niekorzystnie wpływających na stan ochrony elementów środowiska przyrodniczego, jako podstawa do przeprowadzenia analizy obowiązujących gminnych dokumentów planistycznych,
- czynny udział w spotkaniach komunikacyjnych z interesariuszami obszaru.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach zapewni możliwość aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych w trakcie całego procesu wypracowywania ustaleń planu ochrony – do prac nad planem zostaną zaproszeni przedstawiciele gminy, rolników, leśników itd., a także naukowcy i przedstawiciele ekologicznych organizacji pozarządowych.

Zapisy planu zadań ochronnych będą wypracowane w wyniku kompromisu wszystkich zainteresowanych stron. Zasady ochrony obszaru będące wynikiem współpracy pozwolą zminimalizować potencjalne konflikty pomiędzy ochroną przyrody a potrzebami rozwoju gospodarczego.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach będzie zamieszczał informacje o stopniu zaawansowania prac nad projektem planu zadań ochronnych oraz na bieżąco je uaktualniał na stronie internetowej www.katowice.rdos.gov.pl oraz szczegółowo określi sposób komunikowania się z zainteresowanymi osobami i podmiotami.